

2010

Sparbanken i Karlshamn och miljö

Daniel Johansson
Sparbanken i Karlshamn
2011-02-08

Sammanfattning miljöåret 2010

Måluppfyllelse för perioden (2009-01-01 – 2010-12-31)

Första året i historien som banken är Miljöcertifierad, så kan man kalla 2010. Målsättningen med miljöarbetet var att minska vår elförbrukning, pappersförbrukning samt resorna, inte bara våra egna utan även kundernas genom att påverka kunden att använda elektroniska tjänster i större utsträckning.

Det interna miljöarbetet har nu pågått i mer än två år och nu är det dags att ge sig ut utanför bankens väggar. Som ett led i den utvecklingen har målen för 2011 integrerats i den ordinarie affärsverksamheten, där skall vi förmå våra kunder att med Sparbanken i Karlshamns hjälp ta ett större ansvar för en hållbar utveckling. Ett miljöråd har tillsatts för att följa upp och mäta bankens miljöarbete kontinuerligt.

Tittar vi på pappersförbrukningen så gick den ner med hela 37 % under året som gick, men hela nedgången kan härledas till mindre lagerhållning. En ny leverantör med skåpservice hjälpte oss att hålla nere vårt lager till ett minimum varpå den inköpta volymen minskat kraftigt, det märks i siffran eftersom köpen tidigare inte periodiserats. Tilläggas skall också att köpta utskick och trycksaker inte är inkluderade i den förbrukade mängden kontorspapper.

Elförbrukningen har minskat något under året på vissa kontor. Dock äts minskningen upp av nyöppnandet av olofströmskontoret. Noteras kan också att det varit två, på varandra, mycket extrema vintrar som vi är ovana vid i denna del av Sverige. Vilket också syns på förbrukningen av fjärrvärme som ökat med nästan 20 %.

Den tredje punkten som målsatts under året är resor. Inte bara våra egna resor utan även till viss del våra kunders resor. Våra tjänsteresor har både minskat och ökat. Flygresor har minskat med 75 % under en treårsperiod, dock har resandet med egen bil ökat. Den mest iögonfallande siffran är delen för kundernas resor, den indirekta miljöpåverkan, där målet var att öka med 5 % under perioden. Utfallet blev 42 %

Inledning

Sparbanken i Karlshamn bedriver bankverksamhet. Huvudkontoret är beläget i Karlshamns innerstad. Banken har filialkontor i Asarum, Mörrum, Kyrkhult, Vilshult, Svängsta, Ringamåla och i Olofström. Kontoren är belägna inom flera kommuner.

Verksamheten är fokuserad på traditionell bankverksamhet, in-/utlåning, finansiell rådgivning etc.

Miljöutredningen är genomförd av Sparbanken i Karlshamn. Daniel Johansson har lett arbetet med att ta fram fakta som underlag för miljöutredningen. Utredningen har genomförts genom undersökning i lokalerna, via intervjuer med medarbetare och genom att ta fram uppgifter över kvantiteter i redovisande dokument.

Varje verksamhet har miljöbelastning. Ett allmänt omdöme om Sparbanken i Karlshamns miljöbelastning är att den inte är speciellt stor. Myndigheten har vid sin utredning inte klassat företaget, dvs. det är inte tillstånds- eller anmälningspliktigt (B-C).

Varje organisation kan förbättra sin miljösituation och miljöprestanda utifrån de egna förutsättningarna. Genom att ta fram miljöaspekterna finns ett underlag för att genomföra förbättringar.

Lokaler

Lokalerna är belägna i kontorsfastigheter. Det finns lokaler som ägs av banken och lokaler där man är hyresgäst.

Huvudkontoret är beläget i Karlshamns centrum. I lokalerna bedrivs bankverksamhet. I övriga filialkontor bedrivs också bankverksamhet.

I lokalerna finns brandsläckare och medicinsk utrustning placerade på strategiska platser. Serviceavtal finns för årligt underhåll av släckarna. Under 2010 har beslut också fattats att inköpa hjärtstartare till fem av våra åtta kontor. Allt inom ramen för projektet "Ett hjärtsäkert Karlshamn" som drivs av företagen Enslinjen och SPINA.

Uppvärmning av bankens lokaler.

Bankens lokaler värms till största delen av fjärrvärme levererad av den lokala aktören Karlshamn Energi AB (KEAB). Endast vilshultskontoret värms av icke förnybar energi (olja).

Uppvärmning	2008	2009	2010
Karlshamn	406 MW	422 MW	528 MW
Asarum	74 MW	74 MW	85 MW
Mörrum	68 MW	72 MW	88 MW
Vilshult	Ca 4 m3	Ca 4 m3	Ca 4 m3

Kyrkhult värms av bergvärme. Svängsta, Ringamåla och Olofström är hyrda lokaler och mätningar har ej genomförts på dessa objekt.

Elförbrukning

Elförbrukningen är en av bankens betydande miljöaspekter. Det på grund av att banken är teknikintensiv och därmed ganska energislukande i förhållande till ett vanligt hushåll. Arbetet fortgår ständigt med att förnya datorer och belysning till miljövänligare alternativ.

Elförbrukning (kWh)	2008	2009	2010
Karlshamn	300 000	302 526	296 978
Asarum	43 000	50 227	46 947
Mörrum	51 000	51 000	53 528
Kyrkhult	82 500	86 908	95 161
Svängsta	20 400	23 765	18 034
Ringamåla	8 000	8 000	8 000
Vilshult	12 000	12 584	12 508
Olofström	*	*	12 473
Totalt i banken	516 900	535 010	543 629

Belysning

För belysning används lysrör av modern sort samt olika former av lampor. Försök har genomförts under året med närvarostyrd belysning, bland annat på huvudkontoret där valda mindre bevistade lokaler fått ny utrustning samt på det nybyggda kontoret i Olofström. Samt har ny LED-belysning installerats på vissa ställen.

Förbrukning	2008	2009	2010
Lysrör TLD 8-58W	12	61	113
Lysrör, kompakta	48	35	45
Glödlampor	90	40	0
Toppreflektorer 60W	12	5	5
Lågenergilampor	2	60	100
Övriga smålampor	Ca 40	Ca 40	Ca 40

Totalt har cirka 10 kilo lampor lämnats till återvinningsstation.

Köldmedia

Det förekommer köldmedia i verksamheten. Köldmedia finns i slutna system. Köldmedia består av HCFC (klorfluorkolväte, som bryter ned ozonskiktet i stratosfären och medverkar till växthuseffekten när ämnet i gasform sprids i luften) och HFC (fluorkolväte vars effekter är oklara och ämnet ses som en tillfällig lösning i avvaktan på bättre medel). Det är förbjudet att fylla på HCFC medan man tills vidare får fylla på HFC. Det finns även R407C/R134A, R410A och fristående R407C. De senare maskinerna är modernare. Årlig kontroll av köldmedia sker av bemyndigad extern entreprenör.

I bankens verksamhet finns f n 44 kg HCFC och 0,6 kg HFC. Utbyte till HFC sker när så är lämpligt och HCFC omhändertas av organisation med tillstånd att göra detta.

När det gäller moderna köldmedia finns det totalt 9 kg.

Vatten

Vatten används inte i produktionen utan förbrukningen, ca 3 000 m³ per år, avser sanitär verksamhet inkl städning/diskning.

Städning av lokaler

Städning av lokaler är utlagt på entreprenad och sköts idag av FSG Facility services gotaland som tagit del av och godkänt bankens regler för entreprenörer.

Avfall

Avfall förekommer i huvudsak genom (2009 års siffror i parentes)

- hushållsavfall 200 kärl (200)
- papper (strimlat av sekretesskäl) 2 698 kg. (2 372)
- wellpapp – hanteras i egen miljöstation
- Batterier (små) 5,2 kg (mättes inte separat 2009)
- övrigt, i huvudsak glas, lysrör – i små mängder (se avsnittet belysning)

Under året har källsortering införts etappvis i Karlshamns och Olofströms kommuner systemet är infört på våra kontor i Asarum och Mörrum samt att källsortering bedrivs i egen regi på Kyrkhults och Vilshultskontoret.

Kemikalier

Förbrukningen av kemikalier är fokuserad på rengöringsmedel för personligt bruk och diskmedel. Förbrukningen av kemikalier i verksamheten är jämförelsevis mycket liten. Kvantiteten framgår av bedömningsmatris. Varje paket med maskindiskmedel innehåller 40-50 tabletter.

Transporter

Transporter sker huvudsakligen med bil, flyg och tåg. Fokus ligger på transport av människor, men det finns även transport av utrustning mm. Det finns egna bilar, 3 st. tjänstebilar och det åks en del taxi. Trenden bland tjänsteresorna är att resandet minskar.

Längre transporter förekommer med tåg och flyg. När det gäller tågresor rör det sig om ca 1266 mil en liten minskning jämfört med föregående år dock får tågtransporter framförallt vintertid ses som icke tillförlitliga varpå tågresandet sannolikt kommer att minska framöver. För flygresor har antalet mil beräknats till 5705 mil således en minskning med 1266 mil, via www.sas.se det kunnat beräknas ett utsläpp av 9 503 kg CO² (11752).

Resor (Mil)	2008	2009	2010
Egna resor med bil (bensin)	3236	3896	4613
Tjänsteresor (flyg)	20731	6971	5705
Tjänsteresor (tåg)	654	1486	1266
Tjänsteresor (taxi)	441	522	437
Tjänstebilar (bensin)	1000	416	0
Tjänstebilar (etanol)	1400	1138	1089
Tjänstebilar (miljödiesel)	1700	2275	2937

Elektronik

Elektronik finns främst i form av datorer och övriga kontorsmaskiner.

Antal enheter	2008	2009	2010
Datorer/terminaler 4 år	98	95	95
Serverar 4 år	7	7	8
Skrivare 5 år	29	29	30
Faxar 5 år	12	12	13
Kopiatorer 5 år	11	11	12
Bärbara telefoner 4 år	75	80	80
Mobiltelefoner 3 år	20	20	20

Årlig förbrukning framgår av matris. Vid framräkning av förbrukning har antalet dividerats med livslängden i år, vilket markerats efter antalet i ovanstående tabell

Den årliga förbrukningen av toner och bläckpatroner till skrivare uppgår till cirka 70 enheter.

Pappersförbrukning

Pappersförbrukning är en av bankens största resursförbrukning. Målet är att minska pappersförbrukningen på sikt med 4 procent. Årets förbrukning visar en minskning med hela 37 %. Denna stora minskning kan förklaras med en minskad lagerhållning på samtliga kontor. En effekt av leverantörsbytet där den nya leverantören håller en lägre lagernivå.

Pappersförbrukning (Kg)	2008	2009	2010
Kontorspapper	5743	5660	3280
Kuvert	560	490	460
Blanketter	410	510	440
Totalt	6713	6660	4180

Övriga kommentarer

Det förekommer inget störande från verksamheten i form av ljud, buller e dyl. Utsläpp till mark förekommer ej. Utsläpp till luft är mycket marginellt. Utsläpp till vatten sker i form av sanitär verksamhet och städning/diskning. Dessa utsläpp omhändertas av reningsverk.

Risk för nödläge kan uppstå i första hand genom brand. Brand kan alltid uppkomma, företrädesvis som ett resultat av elektriska överslag. Risken bedöms som liten. Läckage från kylanläggningar kan uppstå. Anläggningarna kontrolleras varje år och utsläppen är små.

Det har ej förekommit några tillbud under den senaste femårsperioden.

Bedömning har skett av risk för inträffande av miljöhändelser vid hög arbetsbelastning. Risken bedöms inte vara speciellt mycket större än vid normal arbetsbelastning eftersom verksamhetsinnehållet inte är sådant att förbrukning och utsläpp, liksom uppkomst av nödläge påverkas.

Bankens tjänster

Banken hanterar olika typer av banktjänster, t ex kreditgivning, placeringar, in- och utlåning m.m. Även dessa tjänster påverkar miljön, men i första hand indirekt. Detta har här kallats Indirekt miljöpåverkan.

Bedömning av indirekt miljöpåverkan

Sparbanken i Karlshamn kan påverka intressenter, framför allt kunder, att förbättra deras miljöpåverkan. Detta kan genomföras genom exempelvis (2009 års siffror inom parentes)

- Kreditgivning - Vid kreditgivning kan det vara viktigt att beakta, vid större krediter till företag, vilken verksamhet som skall bedrivas och hur verksamheten påverkar miljön. Antal genomförda ca 20. (125)
- Kortbetalningar – Minskar kontakthantering och pappersförbrukning. Antal genomförda är 4 341 824 st. varav 4 170 172 st. avser bankkort och 171 652 st. Karlshamnskorten (3 884 421 st. resp. 149 517 st.)
- Elektroniska transaktioner via internetbanken. Påverkar pappersförbrukning och resor samt kontanthantering 537 798 st.(443 431 st.)
- Elektroniska betalningar. Påverkar pappersförbrukning och resor samt kontanthantering. 1 138 593 st. (900 283 st.)
- Uttagsautomater. Påverkar pappersförbrukning och resor. Det finns 6 st. (6) egna uttagsautomater och antalet uttag i automaterna uppgår till 632 074 st. för bankkorten varav 86 595 st. gjordes i andra bankers automater och 6660 st. för Karlshamnskorten. (585 627 st. och K-kort 7 047 st.).
- Fondplaceringar. Det finns placeringsmöjlighet i etik- och miljöfonder som kan påverka miljösituationen i världen. Beräknas som i procent fondvärde i förhållande till totalt fondvärde, vilket innebär 1,01 % (1,00 %)
- Elektroniskt sparande. Påverkar pappersförbrukning, resor och kontanthantering 502 248 tkr. (431 305 tkr.) Avser sparad kapital på E-sparkonto.

Bedömningsmodell för att värdera indirekta miljöaspekter

Två faktorer bedöms, omfattning och påverkan. Det kan jämföras med modellen för direkt miljöpåverkan där mängd och påverkan också bedöms.

Omfattningen är specificerad i kolumn A. Omfattningen är korrelerad med banker med liknande omslutning. Påverkan är i det här fallet en indirekt påverkan för den påverkar i första hand kundernas sätt att påverka miljön, t ex via transporter, resor. För banken kan det bli mindre papper och kontanthantering.

Miljöpåverkan i detta fall är omvänd, dvs. positiv.

Omfattningen bedöms från 1 = liten omfattning till 5 = synnerligen stor omfattning. Bedömningen baseras på bankens totala verksamhet.

Påverkan är specificerad i kolumn B. Påverkan bedöms på samma sätt som för direkt miljöpåverkan (se den matrisen), men det sker en sammanvägning direkt.

Påverkan bedöms från 1-5 enligt ovan.

I ruta "Totalt" multipliceras omfattning med påverkan och det blir en summa. Om summan är 4 eller högre markeras detta med ett kryss i kolumnen för Betydande miljöaspekt.

Aktivitet	Årlig omfattning	A Bedömning av omfattning 1-5	B Bedömning av påverkan 1-5	Totalt A x B	Betydande miljöaspekt
Kreditgivning kreditbedömning	20 st	1	2,5	2,5	
Sparande					
- fondplaceringar	1,01 %	1	3	3	
- kortbetalningar	4 341 824st	2,5	1,5	3,75	
- elektroniskt sparande	502 248 tkr	1,5	1,5	2,25	
Övriga banktjänster					
- transaktioner/betalningar	1676391 st.	2,5	2	5	X
- uttagsautomater	6 st.	1,5	2	3	
- antal uttag egna automater	632074 st.	2,5	2	5	X

Påverkan på miljön													
Aktivitet/vara/ Tjänst	Miljöaspekt	Tillämplig lag/förordning	Årsförbrukning	1. Bedömning av årsförbrukning 1 - 5	Utsläpp till luft 1 - 5	Utsläpp till vatten 1 - 5	Utsläpp till mark 1 - 5	Uppkomst av avfall 1 - 5	Förbrukning av resurser 1 - 5	Övrigt, t ex buller, lukt 1 - 5	2. Sammanvägning all miljöpåverkan	To-tal 1 x 2	Betydande miljöaspekt
Avfall Köksavfall	Resursförbrukning, utsläpp till luft, mark	Miljöbalken 15 kap.: Avfall och producentansvar	200 kärl	2	1	1	1	1	1	1	1	2	
Papper, sekretess	-"-	Avfallsförordning SFS 2001:1063	2698 kg	3	2	1	1	1	1	1	1	3	
Transporter, tjänsteresor Bensin: Personbilar	Resursförbrukning, utsläpp till luft, mark och vatten	Förordningen om motorfordons avgasrening, SFS 2001:1085	4613 mil	2	3	2	2	1	3	2	2	4	X
Diesel: 2 tjänstebilar + taxiresor	-"-	-"-	3374 mil	1,5	3	2	2	1	3	2	2	3	
Etanol: 1 tjänstebil	-"-	-"-	1089 mil	1,5	1,5	1	1	1	3	1	1,5	1,5	
Flyg	-"-	-"-	5705 mil	1,5	3	2	2	1	3	2	2	3	
Tåg	Resursförbrukning	-"-	1266 mil	1	1	1	1	1	2	2	1,5	1,5	

<i>Påverkan på miljön</i>													
<i>Aktivitet/vara/tjänst</i>	<i>Miljöaspekt</i>	<i>Tillämplig lag/förordning</i>	<i>Årsförbrukning</i>	<i>A. Bedömning av årsförbrukning 1 - 5</i>	<i>Utsläpp till luft 1 - 5</i>	<i>Utsläpp till vatten 1 - 5</i>	<i>Utsläpp till mark 1 - 5</i>	<i>Uppkomst av avfall 1 - 5</i>	<i>Förbrukning av resurser 1 - 5</i>	<i>Övrigt, t ex buller, lukt 1 - 5</i>	<i>B. Sammanvägning all miljöpåverkan</i>	<i>Total AxB</i>	<i>Betydande miljöaspekt</i>
Lokalanvändning													
Fjärrvärme (Karlshamn: 528 MW, Asarum: 85 MW Mörrum: 85 MW)	Resursförbrukning, utsläpp till luft och mark	Miljöb. 2 kap	701.000 kWh	3	2	1	1	1	1,5	1	1,5	4,5	X
El (Karlshamn 296978 kWh, Asarum 46947 kWh, Mörrum 53528 kWh, Kyrkhult 95161 kWh, Vilshult 12508 kWh, Svängsta 18034 kWh, Ringamåla 8.000 kWh, Olofström 12473 kWh)	Resursförbrukning	Miljöb. 2 kap	543.629 kWh	3	2	2	1	1	2	1	1,5	4,5	X
Vatten	Resursförbrukning, utsläpp till vatten	Miljöb. 2 kap	3000 m3	2	1	1	1	1	1	1	1	2	
Eldningsolja	Resursförbrukning, utsläpp till luft	Miljöb. 2 kap	4 m3	1,5	3	2	2	1	3	1,5	2,5	3,75	
Ljuskällor - lysrör TLD 8-58 W - lysrör, kompakta - vanliga glödlampor - toppreflektor 60 W - lågenergilampor	Resursförbr. avfall -"- -"- -"- -"- -"-	Miljöbalken 15 kap.: Avfall och producentansvar	113 st 45 st 0 st 5 st 100 st	1	1	1	1	3	2	1	1,5	1,5	
Batterier	Resursförbrukning, utsläpp till luft och mark	Avfallsförordning SFS 2001:1063	5,2 kg	2	1	1	1,5	3	1	1	1,5	3	

Kemikalier													
- bilvårdsprodukter	Resursförbrukning, utsläpp till luft och vatten	Miljöb. 2 kap	2 liter	1	2	2	1,5	1	2	1	1,5	1,5	
- kontorvårdsprod	Resursförbrukning, utsläpp till luft och vatten	Miljöb. 2 kap	2 liter	1	2	2	1,5	1	2	1	1,5	1,5	
- maskindiskmedel	Resursförbrukning, utsläpp till vatten	Miljöb. 2 kap	50 paket	2	1	2	1	1	2	1	1,5	3	

														Påverkan på miljön					
Aktivitet/vara/tjänst	<i>Miljöaspekt</i>	Tillämplig lag/förordning	Årsförbrukning	1. Bedömning av årsförbrukning 1 - 5	Utsläpp till luft 1 - 5	Utsläpp till vatten 1 - 5	Utsläpp till mark 1 - 5	Uppkomst av avfall 1 - 5	Förbrukning av resurser 1 - 5	Övrigt, t ex buller, lukt 1 - 5	2. Sammanvägning all miljöpåverkan	Total 1x2	Betydande miljöaspekt						
Kontorsarbete																			
Papper																			
- kopieringspapper	Resursförb. avfall	Miljöb. 2 kap, avfallsförordning SFS 2001:1063	3280 kg	2,5	2	2	1	2	2	2	2	5	X						
- blanketter	"-		440 kg																
- kuvert	"-		460 kg																
datorer	Resursförb. avfall	Miljöbalken 15 kap.: Avfall och producentansvar	23,75 st	2	2	1	1	2	2	1	1,5	3							
servrar	"-		1,8 st																
skrivare	"-		5,8 st																
faxar	"-		2,4 st																
kopiatorer	"-		2,2 st																
bärbara telefoner	"-		20 st																
mobiltelefoner	"-	6,7 st																	
tonerkassetter	"-		70 st	1,5	2	1	1	2	2	1	1,5	2,25							